

31 AUGUSTUS 2023

Guatemalteekse verkozen president riskeert zijn partij te verliezen

Om de vier jaar grijpen nationale verkiezingen plaats in Guatemala. 2023 was aan de beurt. Op 25 juni toog men naar de stembus. Maar deze verkiezingen zullen de geschiedenis ingaan als een uiterst bizar gebeuren. Nog vóór de dag van de stembusgang deden zich al een aantal onfrisse praktijken voor. Sommige partijen en hun kandidaten voor president en vicepresident werden - zelfs onterecht - niet ingeschreven en andere partijen die volgens de wet niet konden geregistreerd worden, werden wel aanvaard. Tot verbazing van de enen en verbijstering van de anderen haalde een minder bekende partij, de Beweging Semilla, de tweede plaats. Die partij voert een sociaaldemocratische koers en heeft geen (corrupte) boter op het hoofd. De partij UNE haalde de meeste stemmen. Presidentskandidaat Sandra Torres vertegenwoordigt die partij die eens sociaaldemocratisch was. In twee vorige verkiezingen (2011 en 2019) werd ze telkens tweede. Na de verkiezingen van 2019 werd ze gearresteerd op beschuldiging van illegale campagnefinanciering en bracht ze een tijd onder huisarrest door. Eind vorig jaar sloot een rechter de zaak, waardoor ze zich kandidaat kon stellen voor de verkiezingen van dit jaar. Ondertussen begon de partij politiek over te hellen naar het heersende 'Pact van de Corrupten' met huidig president Alejandro Giammattei aan het hoofd. Het Hoog Kiestribunaal had twee volle weken nodig om de resultaten van de eerste ronde (25 juni) goed te keuren. Daar geen enkele partij de meerderheid behaalde was volgens de wet een tweede ronde voorzien voor 20 augustus tussen de twee partijen die het meeste stemmen haalden.

Meteen startte een hallucinante machinatie van alle mogelijke overheidsinstanties van het Hoog Kiestribunaal, het Grondwettelijk Hof, het Hooggerechtshof, het Openbaar Ministerie en het Speciaal Kantoor tegen Straffeloosheid om de Beweging Semilla te blokkeren. Het ging zover dat zij de partij wilden opheffen voor zogezegde corrupte praktijken. Op 12 juli beval dan Consuelo Porras, de procureur-generaal van het Openbaar Ministerie de schorsing van de partij Semilla van Bernardo Arévalo, die zich als tweede voor de verkiezingen had gekwalificeerd.

Protesten verspreidden zich ook over het hele land, ook op het platteland waar de meerderheid van de bevolking Maya is. Internationaal steeg een lawine van verontwaardiging en protesten op. Ook de Vlaamse Steungroep 'Solidair met Guatemala,' stuurde in samenwerking met het Europees Netwerk van Oscar Romero Comités een boodschap naar Guatemala en de Commissie voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties. De Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS), de Verenigde Staten, de Europese Unie en verschillende andere organisaties waarschuwden voor een aanval op de democratie.

Hardnekkige tegenkantingen

Naarmate de datum van 20 augustus naderbij kwam werd het duidelijk dat de corrupte machthebbers in het land niet konden vermijden dat Semilla zou meedingen in de tweede ronde. Sandra Torres van de partij UNE, die hoopte de eindzege te behalen in de tweede ronde, voelde nattigheid. Sommigen voorzagen zelfs dat de hele heksenjacht tegen Semilla koren op de molen van Semilla was en de partij meer bekendheid en krediet gaf. Daarop schrok Sandra Torres van UNE er niet voor terug om als onderdeel van haar slotcampagne een pact te ondertekenen met de beruchte organisatie van gepensioneerde militairen (waaronder oorlogsmisdadigers) om hun steun te verkrijgen. Ze beloofde de Guatemalteekse Vereniging van Militaire Veteranen (Avemilgua) om de economische bonus voor voormalige militairen te verhogen als zij het presidentschap van het land zou winnen. Ook legde ze de nadruk op sociale kwesties door zich te verzetten tegen de legalisering van abortus, het homohuwelijk en

marihuana. Ze ging voor meer voedsel- en geldelijke hulp voor arme gemeenschappen. Daardoor kreeg ze veel aanhang in de gemeenschappen in het binnenland. Ze richtte zich vooral op criminaliteit en beloofde om in Guatemala het harde optreden van Nayib Bukele, de conservatieve president van El Salvador tegen de bendes te imiteren. Daarbij mikt haar belangrijkste strategie op de inzet van het leger in fundamentele aspecten van de veiligheid van de burgers, een terugkeer tot de tijd van vóór de vredesakkoorden toen het hele land gemilitariseerd was. Zij beoogt het leger functies te geven die eigenlijk de verantwoordelijkheid zijn van de civiele strijdkrachten en ze wil het leger betrekken bij verschillende aspecten van veiligheid en het sturen van het overheidsbeleid.¹

Religie als bondgenoot

Sandra Torres nam deel aan een ontbijt met evangelische voorgangers en andere religieuze leiders in een hotel van de hoofdstad. Daar stelde ze voor om een 'Secretariaat voor Religieuze Zaken' te openen als onderdeel van haar regeringsplan. In haar toespraak gaf ze te kennen dat dit nieuwe uitvoerende orgaan zou dienen om 'de kerken bij te staan.'

'Ik wil een regering vormen met de tien geboden in de hand en laten zien dat dingen gedaan kunnen worden als je ze wilt doen,' zei ze.

Terwijl ze het evenement verliet, omringd door beveiligingsagenten, legde ze twee van haar ideeën uit ten gunste van de kerken als ze het presidentschap zou winnen. Een daarvan is een wet om kerken te beschermen die volgens haar lijden onder 'fiscale vervolging.' Een ander initiatief is een beleid om de boetes te versoepelen die religieuze congregaties moeten betalen als ze met hun luidsprekers geluidsoverlast veroorzaken tijdens hun erediensten.²

Daar tegenover staat dat het Congres onder president Alejandro Giammattei een wet goedkeurde waarbij de NGO's met een loep in het oog gehouden worden. Als ze teveel kritiek uiten op het corrupte beleid van de overheid riskeren ze ontbonden te worden.

President Alejandro Giammattei maakte tijdens zijn corrupt beleid al gretig gebruik van de steun van bepaalde religieuze denominaties. Dikwijls staan die onder sterke invloed en steun van Amerikaanse evangelische religies die het kapitalistisch systeem als enig haalbaar en toegelaten politiek systeem heilig verklaard hebben. Daar waar het nodig is zullen die dan ook geloof, religie, moraal, politiek, partijen en gedragscodes handig door elkaar draaien.

De president en zijn regering werd verdacht van miljoenen fraude, gelinkt aan de financiële aanpak van de Covid-pandemie. Hij zocht en kreeg steun van evangelische kerken. En hij dankte hen daarvoor op een bijeenkomst.

'Sinds het begin van mijn mandaat heb ik opgeroepen tot nationale eenheid, dat indien we ons verenigen we een Guatemala kunnen achterlaten dat een beetje beter is dan het Guatemala dat we hebben gekregen. Daarom dank ik God voor deze vriendschapsbanden met de predikanten, omdat ze me nog meer geïnspireerd hebben in de geest van dienstbaarheid. Ik heb hun steun gekregen bij het vasten en bidden op momenten dat dit land een crisis doormaakte, ze hebben ons gesteund bij het handhaven van goede protocollen voor veiligheid tijdens de pandemie en bij het waarborgen van onze vaccinatiegraad. Het was erg bevredigend

¹ [Guatemala. Una seguridad del Estado o una seguridad democrática: las opciones de los planes de gobierno - Resumen Latinoamericano](#)

² [Sandra Torres promete a pastores evangélicos crear una secretaría de asuntos religiosos para “atender a las iglesias” \(prensalibre.com\)](#)

en troostend om hun steun op dit moment te ontvangen. Laten we ons werk voor de bescherming van leven en gezin voortzetten,' besloot hij zijn toespraak.

Als dank ondertekende Giammattei zijn verbintenis met de religieuzen door middel van een overheidsdecreet waarin hij de tussenkomst van de *Procuraduría General de la Nación* (een staatsinstelling die zich richt op juridisch advies en consultancy van het openbaar bestuur) voor de registratie van kerken achterwege liet en zo de processen voor hun legalisatie versnelde.³

Semilla een uitgelezen slachtoffer

Voor evangelische denominaties waren de presidentskandidaat en zijn partij Semilla een welgekomen kluit om duim en vingers af te likken. De desinformatiecampagne werd verkondigd vanaf de meest luxueuze preekgestoelten tot geïmproviseerde kerkjes op het platteland en ver van stedelijke gebieden. In een land waar 41,3% van de mensen zichzelf evangelisch noemt (volgens gegevens van het Duitse statistiekenportaal Statista 2020) weegt de invloed van religieuze leiders zwaar bij het kiespubliek als het op stemmen aankomt.

Berichten vol verkeerde informatie over Bernardo Arévalo circuleerden op sociale netwerken, waaronder het bericht van dominee Carlos Rivas, van de Alfa y Omega kerk. Terwijl hij preekte op een geïmproviseerde preekstoel op een binnenplaats met een met bloemen overdekte patio, vroeg hij de aanwezigen om zijn boodschap naar de president van Semilla te sturen. 'Bernardo Arévalo, als je naar me luistert, zul je branden in de hel, zoon van Satan. En sturen jullie deze boodschap naar die zoon van de duivel: en als God toestaat dat je president blijft, zul je branden in de hel. Als je Nebukadnezar, de duivel en de demonen hier niet kende, dan zul je ze in de hel kennen, omdat je tegen de Bijbel ingaat,' bulderde Rivas terwijl de menigte hem toejuichte.

Moisés Fuentes is de huidige voorzitter van de Apostolische Raad en pastor van een van de grootste kerken in het departement San Marcos. Hij is een van de predikanten die activiteiten bijwoont met president Giammattei als het gaat om acties namens de kerk. Hij was ook een van de verantwoordelijken voor het Presidentiële Forum, georganiseerd door de Apostolische Raad van Guatemala, gehouden op 30 mei van dit jaar. En wie waren erop uitgenodigd? De kandidaten Manuel Conde van de partij Vamos (van president Giammattei), Zury Ríos (dochter van dictator en genocidair Efraín Ríos Montt), Sandra Torres van UNE en kandidaten van andere partijen. De presidentskandidaat van Semilla was niet uitgenodigd.

Een andere pastor die rechtstreeks naar de beleidslijnen van Bernardo Arévalo verwees is Moisés Fuentes, 'Een progressieve globalistische agenda bedreigt de meest fundamentele principes van het Guatemalteekse leven, zoals leven, familie, vrijheid van eredienst en religie. Die beweging is een dreigend gevaar voor Guatemala...' Een van de aanwezigen bevestigde dat hij meer dan twintig minuten tegen Semilla te keer ging en besloot: 'Mijn aanbeveling is dat we niet stemmen voor alles wat dit kwaadaardige plan inhoudt en dat we niet ongeldig stemmen.'⁴

³ [El trueque de las iglesias evangélicas para consolidar a Giammattei en el poder – Prensa Comunitaria](#)

⁴ [La campaña negra contra Arévalo que se predica desde los púlpitos evangélicos – Prensa Comunitaria](#)

De geloofsleer van de welvaart

De theologie of geloofsleer van de welvaart komt (ja, natuurlijk) uit de Verenigde Staten. Het is een controversiële religieuze overtuiging die stelt dat financiële zegen en lichamelijk welzijn altijd Gods wil zijn en dat geloof, positief spreken en donaties aan religieuze doelen iemands materiële rijkdom zullen vergroten. De theologie van de welvaart ziet de Bijbel als een contract tussen God en mensen: als mensen in God geloven, zal hij hen zekerheid en welvaart geven. De doctrine benadrukt het belang van de persoonlijke kracht en stelt dat het Gods wil is dat zijn volk gezegend wordt. De boetedoening (verzoening met God) brengt verlichting van ziekte en armoede, die als vervloeking worden beschouwd en die door geloof moeten worden verbroken. Men gelooft dat dit kan worden bereikt door geld te doneren, je geloof ten toon te spreiden en positief te belijden.

Het is meteen duidelijk dat die aller individueelste opvatting van het geloof de wraakroepende - zelfs ontorechte - luxe en rijkdom van de enen - met Gods zegen en de bijbel in de hand - vergoelijkt naast de schrijnende armoede van anderen. Daarbij staat ze haaks op een geloofsbeleving die de zorg voor de anderen en de gemeenschap omarmt.

Een van de evangelische kerken in Guatemala die de theologie van de welvaart nastreeft is de kerk Vida Real. In een Twitter Space genaamd 'Dialogo tussen christenen over het politieke scenario in Guatemala', verwees de pastor naar de vermeende vervolging die Bernardo Arévalo zou ontketenen als hij president werd.

'Bekijk een video waarin Bernardo Arévalo zegt dat hij iedereen zal vervolgen die haatzaaiende uitspraken doet en dat hij het hele staatsapparaat zal gebruiken om hen te vervolgen.' Hij heeft daarbij de haat in het achterhoofd van evangelische predikers die te keer gaan tegen homos, huwelijken onder personen van hetzelfde geslacht, enz.

'Dan kunnen ze zo ver gaan om zelfs de bijbel te verbieden. Dan moeten we het eens worden en zeggen: is het dat wat we willen en gaan we er blindelings voor stemmen?'

Met de hakken over de sloot

Volgens de verkiezingsautoriteiten werden 9.270.360 geregistreerde Guatemalteken verwacht om deel te nemen aan de tweede ronde. Terwijl de publieke opinie bestookt werd door de twee overblijvende partijen om in de gunst te komen, was het niet eens zeker dat Semilla alsnog kon deelnemen aan de tweede ronde. Maar de trein raasde in een rotvaart naar 20 augustus met de twee partijen aan boord en hij was niet meer tegen te houden, ondanks illegale juridische ingrepen om hem toch nog tot staan te brengen. Uiteindelijk kon Semilla van Bernardo Arévalo en Karin Herrera, vicepresidentskandidaat met de hakken over de sloot deelnemen. Na die klip omzeild te hebben, was het spannend afwachten naar het resultaat. En wat bleek? Semilla haalde 58% van de stemmen en Sandra Torres van de partij UNE 37%.

Wat er in de nacht van 20 augustus gebeurde, werd gezien als een historische gebeurtenis. Niet in het minst omdat in de eerste ronde de nulstem nog 17% bedroeg, terwijl die in de tweede ronde op 20 augustus teruggebracht werd tot 3,4%.

Als de vos de passie preekt, boer let op uw ganzen

Zoals iedereen weet die het wil weten hebben de VS maar een enkel principe: 'onze belangen.' Hun relaties met de landen van Latijns-Amerika worden geleid door dit principe, onze belangen. Democratie en mensenrechten zijn daarbij nauwelijks een uithangbord. In die zin zaten ze al geruime tijd verveeld met de corrupte regering van Guatemala die de rechtsstaat onderuithaalde. Hoe kun je het verrechtvaardigen de kwalijke Guatemalteekse regering als bondgenoot te houden en het hangbord 'democratie' en 'mensenrechten' te handhaven zonder dat het te veel afbladdert? Het antwoord is nog maar eens duidelijk: 'onze belangen.' We hebben de regering nodig om de migratie en de drugshandel af te remmen. Vandaar dat de regering van de VS maar wat opgelucht was met de overwinning van een kandidaat die hen op het eerste gezicht integer lijkt.

De Amerikaanse president Joe Biden feliciteerde via zijn Twitter-account de bevolking van Guatemala met de 'eerlijke en vreedzame' tweede ronde van de verkiezingen. Hij feliciteerde ook de gekozen president Bernardo Arévalo en bood aan te werken aan de 'welvaart' en 'veiligheid' van Guatemala. De Amerikaanse ambassadeur in Guatemala, William Popp, zei dat zijn regering graag in contact staat met de toekomstige regering van Guatemala, met 'veel uitdagingen' om samen te werken en 'te profiteren van gemeenschappelijke kansen.' In een interview met de media Prensa Libre en Noticiero Guatevisión zei Popp: 'De Verenigde Staten, als belangrijkste partner van Guatemala, staan klaar om samen te werken met de regering die door het Guatemalteekse volk is gekozen. Er is veel te doen, er zijn gemeenschappelijke uitdagingen op het gebied van armoede, veiligheid, voedselzekerheid, georganiseerde misdaad, drugshandel.'⁵

Heksenjacht gaat door in de nasleep

In het spoor van Trumps aanhangers in de VS? Waren de twee stembusronden wel echt te vertrouwen? De klok was nog moeilijk terug te draaien. Zowat iedereen in de wereld die er toe doet had Bernardo Arévalo gelukgewenst. Dus best alle pijlen richten op zijn partij. Op 22 augustus, amper twee dagen na de tweede stemronde, diende het Openbaar Ministerie zijn tweede verzoek in tot opheffing van de immuniteit van de directeur van de Hoge Kiesraad. Het eerste verzoek, ingediend in juli, was bedoeld om hem te vervolgen voor het negeren van het bevel van een rechter om Semilla als politieke partij te schorsen, hoewel het schorsen van een politieke partij tijdens een verkiezing illegaal is. Een dag later verzocht het ministerie ook om de opheffing van de immuniteit van de voorzitter en van nog een paar magistraten van de Hoge Kiesraad op grond van de bewering dat zij onjuist handelden in een zaak die niets te maken had met Semilla. Het Openbaar Ministerie vroeg tevens de namen op van de mensen die in het hele land bij de stembureaus werkten en de namen van alle personen die verantwoordelijk waren voor het overbrengen van de gegevens van de telling in elk stembureau naar het digitale kiessysteem.

⁵ [Guatemala. Injerencia express: “Estamos listos para trabajar con la administración electa por el pueblo guatemalteco”, dice embajador de EE. UU., Willian Popp tras victoria de Arévalo - Resumen Latinoamericano](#)

Verkozen president met de dood bedreigd

Ondertussen vaardigde de Inter-Amerikaanse Commissie voor de Rechten van de Mens (IACHR) beschermende maatregelen uit 'om het recht op leven en persoonlijke integriteit van Bernardo Arévalo de León en Karin Herrera Aguilar te beschermen.' Het veiligheidsteam van Arévalo had immers verontrustende informatie ontvangen over een plan om hem te vermoorden. De misdaad zou uitgevoerd worden door agenten van de staat. Volgens de informatie waarschuwden 'ten minste drie bronnen binnen staatsinstellingen, met een hoge mate van betrouwbaarheid, voor het bestaan van dat plan met de naam Colosio, dat zou worden uitgevoerd om een einde te maken aan het leven van Arévalo.' De benaming van het plan verwijst naar de moord op de Mexicaanse kandidaat van de PRI-partij in 1994. In het rapport stond ook dat de bronnen, die het beveiligingsteam van Bernardo Arévalo waarschuwden, elkaar niet kenden. Het team was reeds sinds 4 juli op de hoogte van dit plan, maar pas op 15 augustus konden zij de informatie van deze bronnen bevestigen. Men kan zich de vraag stellen: wat betekenen die 'maatregelen,' die de Inter-Amerikaanse Commissie voor de Rechten van de Mens uitvaardigde, waarbij de staat mensen moet beschermen tegen bedreigingen van de staat?⁶

Nog een lange weg te gaan

Het is niet omdat de kandidaten van de partij Semilla triomfantelijk uit de stembussen gehaald werden dat alle leed geleden is. Het gerechtelijk onderzoek naar de partij loopt nog altijd en er is nog een lange weg af te leggen tot de nieuwe president aantreedt op 14 januari 2024. Openbaar aanklager José Rafael Curruchiche verzekerde dat, in het kader van het onderzoek, meer invallen en arrestatiebevelen niet worden uitgesloten. Ook voorziet hij oproepen om een vooronderzoek uit te voeren, wat de opheffing tot gevolg heeft van de immuniteit van overheidsfunctionarissen tegen arrestatie of strafrechtelijke vervolging.

'Ik voorzie dat men na 20 augustus de schorsing van de politieke partij Semilla in het systeem zal moeten registreren,' benadrukte hij.

Slechts een dag later verleende het Hooggerechtshof ten voordele van Semilla een permanent bevel om de schorsing te blokkeren, hoewel tegen de maatregel beroep kon worden aangetekend bij het Grondwettelijk Hof. In heel deze juridische strijd is er volgens politicologe Gabriela Carrera nog een ander scenario om rekening mee te houden, namelijk dat als de nietigverklaring van Semilla doorgaat, de drieëntwintig volksvertegenwoordigers (op een totaal van 160 leden in het Congres) geen deel meer kunnen uitmaken van de (nietig verklaarde) partij en dus ook geen voorzitters van wetgevende commissies meer mogen zijn, wat hun invloed in het Congres enorm zou beperken.

Een goede week later was het zover. De Burgerlijke Stand, een orgaan van de Hoge Kiesraad (TSE), schortte voorlopig de rechtspersoonlijkheid op van de partij Semilla op basis van valse handtekeningen tijdens haar oprichting. Dit gebeurde op bevel van strafrechter Fredy Orellana, die door de Verenigde Staten als een corrupte en antidemocratische persoon staat aangeschreven. De beslissing, die alvast illegaal is, zal geen invloed hebben op de benoeming van Bernardo Arévalo als president. Anderzijds zal deze juridische hetze de kring en de juridische medewerkers van zijn partij uitputten en meer onzekerheid veroorzaken in een land

⁶ <https://prensacomunitaria.org/2023/08/agentes-del-estado-planean-el-asesinato-de-bernardo-arevalo-y-karin-herrera/>

dat de afgelopen jaren kreunt onder een toename van autoritarisme en de vervolging van personen en NGO's die kritiek uiten op het corrupte systeem. De boodschap van Semilla om de corruptie te lijf te gaan wekte net de verwachtingen op van veel mensen in het land.

De Uruguayaan Luis Almagro, secretaris-generaal van de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS), die toezicht houdt op het verkiezingsproces en die op de hoogte werd gesteld van het onderzoek van de openbare aanklager Curruchiche, publiceerde een communiqué. Daarin oordeelt de organisatie dat de opschorting van Semilla gedicteerd werd 'zonder enige basis of naar behoren aangetoonde redenen. De opschorting impliceert 'een onrechtmatige interpretatie van de wet, in strijd met de meest elementaire grondwettelijke beginselen die de rechten van de kiezers garanderen en ze stuurt erop aan om hun rechten op te schorten na de verkiezingen waarin de politieke partij van de gekozen president brede steun van het volk genoot.'

De permanente ambassades van Antigua en Barbuda, Argentinië, Canada, Chili, Colombia, Costa Rica en de Verenigde Staten drongen aan op een bijeenkomst van OAS. Die gaat door begin september.

Als onderdeel van de verbintenis die zittend president Giammattei aanging met de Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS), benadrukte hij dat de waarnemingsmissie van de OAS het proces zal begeleiden tot de inhuldiging van de nieuwe autoriteiten op 14 januari, om ervoor te zorgen dat de overgang verloopt zoals 'nog nooit eerder is gebeurd.'⁷

Corrupte president glipt ertussenuit

President Alejandro Giammattei verwees in zijn toespraak op de nationale televisie naar het proces van de overgang van het regeringsmandaat. Tijdens zijn verklaring noemde Giammattei echter niet de verkozen president, Bernardo Arévalo van Semilla, maar verwees hij in plaats daarvan naar de gekozen autoriteiten. Na de aankondiging van de officiële bekendmaking van de verkiezingsuitslag door de Hoge Kiesraad (TSE), zei hij dat dit 'de deur opent naar een regeringwissel,' een proces dat volgens hem op een ordelijke en efficiënte manier zal worden uitgevoerd. Hiertoe deelde hij mee dat de 'gekozen autoriteiten' formeel zijn uitgenodigd om deel te nemen aan het overgangsproces. De eerste bijeenkomst is gepland voor 4 september. Deze bijeenkomst zal worden gehouden om het tijdschema voor de overgang en de methodologie die de huidige regering hiervoor gebruikt te bespreken. Dit proces 'zal de toekomstige autoriteiten in staat stellen om vanaf de eerste dag de taken die voor hen liggen op zich te nemen ten voordele van de Guatemalteken en om te voorkomen dat het openbaar bestuur stagneert.'

Hij haastte zich eraan toe te voegen: "Mijn grondwettelijke termijn eindigt op 14 januari 2024, een niet-verlengbare termijn die ik zal respecteren, zoals ik bij mijn aantreden heb gezworen en als onderdeel van de versterking van onze democratie en grondwettelijke rechtsstaat.' Hij legde verder uit dat met de verkiezingsuitslag de soevereine wil van een 'land dat meester is over zijn lot' werd gerespecteerd.⁸

Het communicatieteam van Semilla reageerde stoïcijns: 'De vertrekkende president verspreidde een bericht over het thema. Maar hij communiceerde niet rechtstreeks met Bernardo Arévalo.'

⁷ [ALERTA POR GUATEMALA: OEA se reunirá tras suspensión a Semilla \(lahora.gt\)](https://www.lahora.gt/alerta-por-guatemala-oas-se-reunira-tras-suspension-a-semilla)

⁸ [Giammattei habla de transición, pero sin mencionar a Arévalo \(lahora.gt\)](https://www.lahora.gt/giammattei-habla-de-transicion-pero-sin-mencionar-a-arevalo)

Deze verkiezingen zullen de geschiedenis ingaan, onder andere vanwege niet legale beschuldigingen van onregelmatigheden, de uitsluiting van partijkandidaten die wilden deelnemen (een van hen, kandidaat voor vicepresident van de Beweging voor de Bevrijding van de Volkeren - MLP), de aanzienlijke onthouding in de stembus tijdens de eerste ronde (ongeveer 40 procent), de massale opkomst voor de tweede stemronde en de onafgebroken onwettige strafrechtelijke interventies van allerlei staatsinstellingen om te beletten dat een sociaaldemocratische partij aan de macht komt. (Wordt vervolgd) .

GUIDO DE SCHRIJVER